

Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk
v/ Trond Werner Lunde twl@klco.no

Postadresse:
Postboks 8742, Youngstorget
0028 Oslo

Besøksadresse:
Mariboegs gate 13, Oslo
Hunnsvegen 5, Gjøvik

Org. nr.: 974760223

Ref : 21/2969-2
Deres ref : -
Dato : 14.04.2021

Svar på spørsmål om royalbehandlet trekledning

Vi viser til brev vedlagt e-post fra advokat Trond Werner Lunde til Per-Arne Horne i Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) av 3. mars 2021 fra Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk om kravene til royalbehandlet trekledning. Vi viser videre til møte med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) 25. mars 2021 hvor ulike problemstillinger knyttet til tolkningen av regelverket ble diskutert. Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk har bedt om et svar på problemstillingene som ble reist i brevet. Vedlagt finner dere direktoratets svar på de ulike problemstillingene.

Overgangsbestemmelsen i byggevareforordningen art. 66

I brevet skriver Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk at det ikke er grunnlag for krav om testing og viser til artikkel 66 i byggevareforordningen:

«Vi mener det ikke er grunnlag for krav om testing når man i Byggevareforordningen kan lese i artikkel 66 «overgangsbestemmelser» at:

*«Byggevarer som **er bragt i omsetning** i samsvar med direktiv 89/106/EØF før 1. juli 2013, skal anses å oppfylle denne forordning.»*

Royalimpregnert trevirke og kledning har vært omsatt og lovlig i bruk i nærmere 50 år, som en viktig del av en sunn og bærekraftig treindustri.»

Etter DiBKs vurdering innebærer art. 66 nr. 1 at byggevarer som ble omsatt for første gang på EU/EØS-markedet og påført CE-merket før byggevareforordningen trådte i kraft, kan omsettes videre dersom de ble omsatt i samsvar med byggevaredirektivet. Byggevaredirektivet ble gjennomført i byggeforskriften 12. april 1996. Kravene i byggevaredirektivet bygget også på bruk av harmoniserte standarder. Det var den gang som nå, i standardene man fant de detaljerte kravene til byggevarer, herunder testing av produktene. Den harmoniserte standarden for panelbord og kledningsbord av heltre ble vedtatt 1. desember 2006.

Formuleringen i overgangsbestemmelsen innebærer ikke at det ikke fantes krav til produkter før byggevareforordningen trådte i kraft. Formålet med art. 66 nr. 1 er å vise at byggevarer som allerede hadde blitt omsatt i tråd med byggevaredirektivet, som utgangspunkt anses å oppfylle kravene i byggevareforordningen.

Grunnlag for testing etter NS-EN 14915:2013

Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk viser videre til at det ikke er grunnlag for krav om testing etter den harmoniserte standarden NS-EN 14915:2013:

«Vi mener det ikke er grunnlag for krav om testing når det i NS-EN 14915:2013, avsnitt 3 (tabell 1(1)) står følgende:

*«Dersom **produktet** overholder kravene i tabell 1(1), kan det klassifiseres uten at det er nødvendig med ytterligere prøving (CWFT) i en av de egnede klassene her. I så fall skal relevant brannklasse deklarerer (sammen med produktets tilsvarende middeldensitet, total tykkelse på produktet samt bruksbetingelser).»*

I tabell 1(1) er det kun krav til densitet og tykkelse. Begge er krav som er overholdt i testet kledning og skal være preakseptert.»

Den harmoniserte standarden åpner altså opp for at egenskapen brannpåvirkning kan klassifiseres uten ytterligere prøving. For å klassifisere en egenskap uten å teste må produsentene ha tilstrekkelig dokumentasjon gjennom «stabile prøvingsresultater eller andre eksisterende opplysninger», jf. fortalen til byggevareforordningen. Hvis man kan vise til slike stabile prøvingsresultater over lengre tid, så kan dette fastsettes i en harmonisert teknisk spesifikasjon eller i en kommisjonsbeslutning. På den måten slipper produsentene ytterligere testing.

I dette tilfellet er testene av produktene, som gjør at man kan klassifisere egenskapen brannpåvirkning som klasse D, gjennomført på ubehandlet kledning. For royaltbehandlet kledning har man altså ikke dokumentasjon på slike stabile prøvingsresultater. Behandling av trekledning vil kunne påvirke brannegenskapene til produktet og dette kan variere ut ifra hvilken behandling produktet gjennomgår. I visse tilfeller kan behandlingen føre til bedre brannegenskaper, men i tilfeller hvor behandlingen innebærer å tilføre mye brennbart stoff, f.eks. royaltbehandlet trekledning som kokes i linolje, så vil det kunne medføre at brannegenskapene blir dårligere. Testresultatene fra Marnar Bruk, Alvdal Skurlag og Talgø Møre Royal som ble gjort offentlig 17. mars viser at royalkledningen ikke oppfyller klasse D.

I henhold til byggevareforordningen art. 11 nr. 3 er det et krav om at «produsentene skal sikre at framgangsmåter er på plass for å sikre at serieproduksjon opprettholder den angitte ytelsen. Det skal tas behørig hensyn til endringer i produkttype og i de relevante harmoniserte tekniske standarder.» Produsentene har altså en klar plikt til å påse at ytelsen til produktet er det samme som det som angis i produktdokumentasjonen. Hvis en produsent er usikker på kravene til testing av produktet, så har produsenten en klar oppfordring til å undersøke dette nærmere for å sikre at produktet er i samsvar med kravene i byggevareforordningen.

Krav til tilsvarende produkter i andre EØS-land

Talgø MøreTre, Alvdal Skurlag og Marnar Bruk viser også til at:

«norske produkter og tilsvarende produkter i andre EØS-land skal behandles likt. Så vidt vi kan se er det ikke krav om testing før merking med klasse D i andre EØS-land.

Det er dermed produsenter av tilsvarende produkter i eurosonen som ikke er underlagt slike krav til testing. Disse oppnår nå en urettmessig konkurransefordel ved at de kan deklare sitt produkt i brannklasse D ut ifra preakseptert ytelse, hvis ikke tilsvarende gjelder i Norge.»

Undersøkelser som DiBK og KMD har gjort tilsier at også andre land tolker kravene til testing av royalbehandlet trekledning likt som Norge. Det er imidlertid opp til de ulike tilsynsmyndighetene i de ulike landene hvilke byggevarer de ønsker å prioritere å føre tilsyn med.

Vennlig hilsen

Per Arne Horne
Direktør

Hanne Kofstadmoen
Avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
